

Географія. 9 клас. Тема: «Транспорт світу»

(розробка учителя географії ХГ № 13 м. Харкова Сердюк В.Г.)

Мета: сформувати поняття про роль транспорту в розвитку господарств країн світу та в міжнародних перевезеннях; визначити рівень забезпеченості регіонів світу транспортними магістралями ; **удосконалювати** навички роботи з картами атласу; **розвивати** вміння працювати з різними видами джерел (друкованими, електронними), статистичними даними; **розвивати** вміння аналізувати, робити висновок, висловлювати власну думку; **виховувати** економічне мислення, повагу до співрозмовників, свідомого громадянина світу.

Формування компетентностей: інформаційно-цифрова , математична, спілкування державною мовою та іноземними мовами (якщо використовується інформація з іноземних джерел), екологічна грамотність і здорове життя, ініціативність і підприємливість, основні компетентності у природничих науках і технологіях , уміння вчитися впродовж життя.

Проблема, актуальність: Транспорт посідає одне з головних місць у нашому житті. Ним ми користуємося майже кожного дня, не залежно від того, якою є сфера нашої діяльності. Будь-хто: школяр чи студент, працююча людина чи пенсіонер – кожен користується громадським транспортом. Він є своєрідною «кровоносною системою» великого організму – країни, області міста. Транспорт забезпечує зв'язки між виробництвом і споживанням, задовольняє потреби населення в перевезеннях, має велике оборонне значення. За обсягом і структурою транспортних перевезень визначають рівень розвитку та особливості структури господарства країни чи регіону, а за конфігурацією транспортної мережі – особливості та закономірності розміщення господарської діяльності. З цього випливає, що попит на транспорт є, і він досить великий.

Тип уроку: комбінований.

Очікувані результати: учні показують на карті найбільші за вантажообігом морські порти Східної Азії, Європи; морські судноплавні канали — Панамський, Суецький, Кільський; найбільші за пасажирообігом аеропорти світу; країни з надшвидкісними залізницями; країни з найбільшою протяжністю автомобільних шляхів.

Обладнання: комп'ютери, проекційний екран та проектор (якщо є можливість – інтерактивна дошка), Інтернет , підручники, атласи, контурні карти.

План уроку.

- I. Організаційний момент.
- II. Актуалізація опорних знань.
- III. Мотивація навчальної діяльності.
- IV. Вивчення нового матеріалу.
- V. Первинна перевірка засвоєння знань. Контроль і самоперевірка.
- VI. Підбиття підсумків уроку. Рефлексія.
- VII. Повідомлення домашнього завдання.

Хід уроку.

I. Організаційний момент.

Організація уваги й роботи учнів. Повідомлення теми та завдань уроку.

II. Актуалізація опорних знань.

Учитель разом з учнями обговорює в класі проблемні завдання № 1: «На думку економ-географа В. Максаковського «Світовий транспорт й нині залишається основою світового розподілу праці». Чи погоджуєшся ти з цим висловлюванням? Обґрунтуй свою думку.» Та № 2 : «Якими видами транспорту користуєтесь Ви і Ваша родина? Чи задоволені Ви транспортними послугами, які надаються жителям Харкова?». Учні висловлюють власні думки.

За правильні відповіді на уроці чи коли вчитель бажає заохотити учнів, роздаються біткоїни (1 біткоїн = 1бал).

III. Мотивація навчальної діяльності.

Учитель знайомить учнів з проблемою та актуальністю теми уроку. За допомогою проектору показує зображення Hyperloop – транспорт майбутнього. Разом обговорюють перспективи такого виду транспорту в світі та Україні.

IV. Вивчення нового матеріалу.

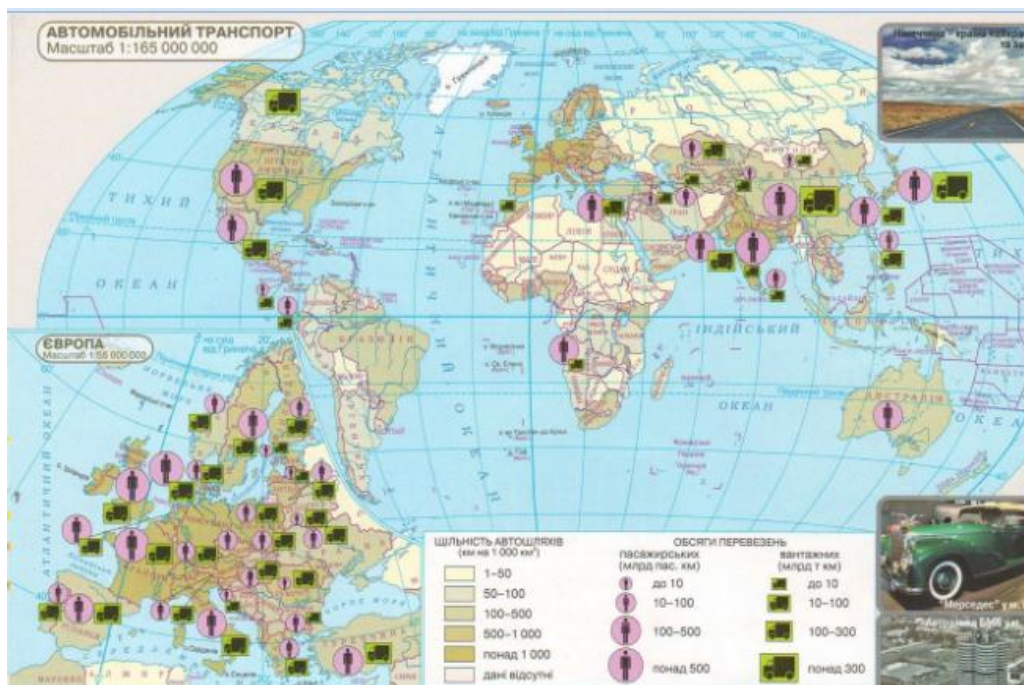
Робота в групах. Клас необхідно поділити на 5 груп: «Автомобільний», «Залізничний», «Морський», «Річковий», «Повітряний» види транспорту. Це можна зробити шляхом жеребкування. Наприклад, на заздалегідь підготовлених аркушах паперу написані назви видів транспорту. Учні їх витягують.

Група «Автомобільний вид транспорту». Завдання:

- ✓ Відповісти на питання : «В деяких країнах світу на дорогах з'явилися такі знаки. Що, на Вашу думку вони означають?». Звернути увагу учнів на проблему ресурсозбереження та сталого розвитку. Доповідачі можуть отримати додаткові 2 бали;

- ✓ за допомогою карт атласу визначити країни з найбільшою довжиною автомобільних шляхів із твердим покриттям та нанести їх на контурну карту. Представити результат учням класу;

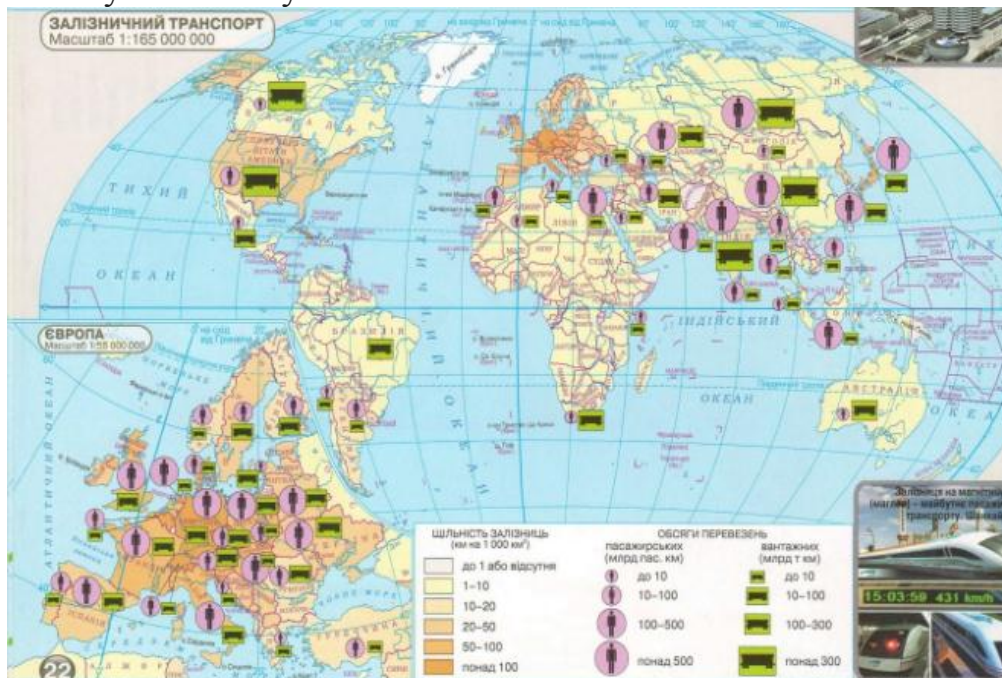
Група « Залізничний вид транспорту». Завдання:

- ✓ Відповісти на питання : «Що означає цей знак?» (Відповідь – Маглев).

Доповідачі можуть отримати додаткові 2 бали. Наприкінці запропонувати подивитися відео <https://www.youtube.com/watch?v=l8z5xIx6ICw>;

- ✓ за допомогою карт атласу визначити країни з найбільшою довжиною залізниць та нанести їх на контурну карту. Представити результат учням класу.

Група « Морський вид транспорту». Завдання:

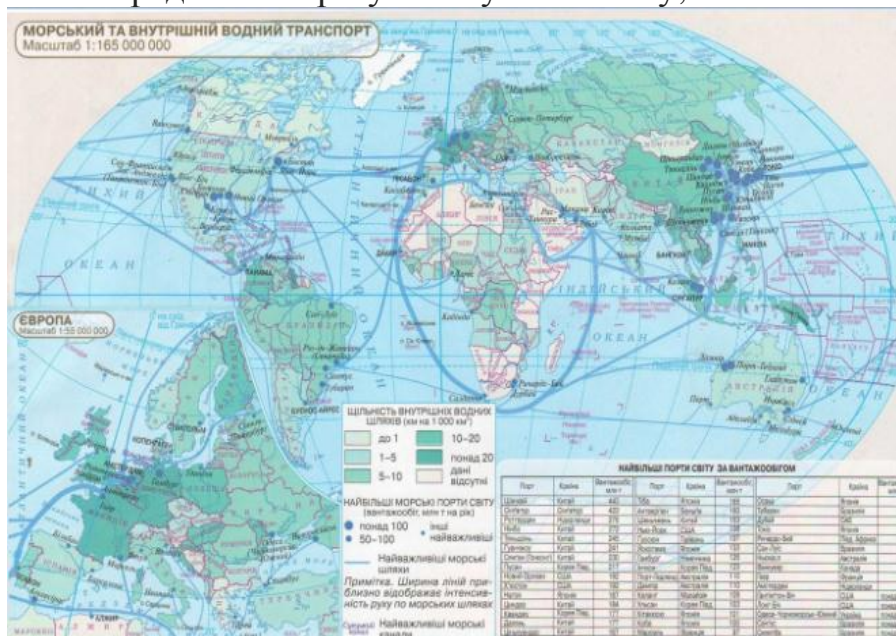
- ✓ Висловіть Вашу думку щодо: "Контейнеризація викликана потребами морського транспорту і в першу чергу посилюється диспропорцією між зростаючою масою вантажів і обмеженими переробними потужностями морських портів». Оцініть перспективи процесу контейнеризації морського транспорту в майбутньому.

Доповідачі можуть отримати додаткові 2 бали;

- ✓ за допомогою карт атласу визначити країни, що мають найбільший торговельний флот, порти-гіганти. Нанести їх на контурну карту.

Представити результат учням класу;

Фізкультхвилинка.

Група « Річковий вид транспорту». Завдання:

- ✓ «Цей порт доступний для океанських суден, хоча знаходиться на 1,5 тис. км від Атлантичного узбережжя. В якій країні він знаходиться та в чому полягає його важливіша функція?» (Відповідь - Манаус — місто в Бразилії. Місто розташоване на річці Ріу-Негру біля її злиття з Амазонкою, це важливий порт, доступний для океанських суден, і центр обширної річкової системи регіону.) Доповідачі можуть отримати додаткові 2 бали;

- ✓ за допомогою карт атласу визначити найважливіші судноплавні річкові системи світу, найбільші річкові порти світу. Нанести їх на контурну карту. Представити результат учням класу.

Група « Повітряний вид транспорту. Трубопровідний вид транспорту».

Завдання:

- ✓ Відповісти на питання : «Який літак зображено на малюнку? Чим він відомий?» (Відповідь – АН-225 «Мрія» — найбільший та найпотужніший у світі транспортний літак, створений київським КБ імені Антонова.)

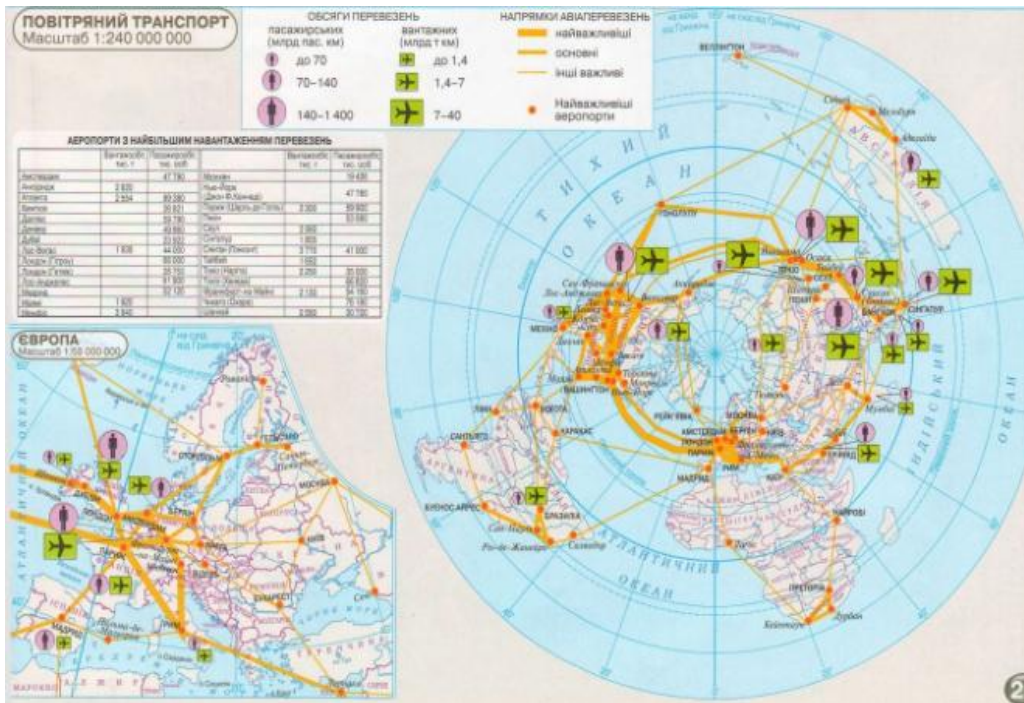
Доповідачі можуть отримати додаткові 2 бали.

- ✓ За допомогою наданої інформації визначте про який нафтопровід йдеться мова і де він знаходиться: «Відкриття нафти на можна віднести до великих геологічних відкриттів другої половини ХХ ст. Траса нафтопроводу має свої цікаві технічні та географічні особливості. Північний її 680-кілометровий відрізок до долини Юкону здебільшого прокладений над землею, на спеціальних шестиметрових опорах. Це зроблено у зв'язку з тим, важко прокласти труби в ґрунтах вічної мерзлоти. Південний же відрізок нафтопроводу прокладений в

траншеях глибиною 4-6 м. Траса нафтопроводу перетинає два високі гірські хребта і 800 річок і струмків, серед яких такі великі річки, як Юкон і його приток Танана. В районі траси кочують оленячі стада чисельністю до 100 тис. голів. На південному відрізку нафтопровід, прокладений під землею, не заважає цим кочовищ. А на північному відрізку зроблені спеціальні проходи для оленів». Доповідачі можуть отримати додаткові 2 бали. (Відповідь – Трансаляскінський нафтогін)

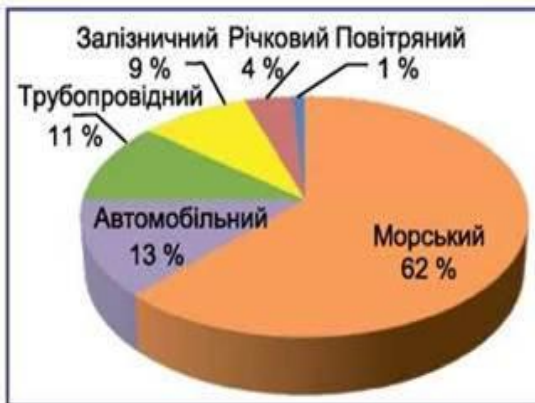
- ✓ за допомогою карт атласу визначити найбільші аеропорти світу. Нанести їх на контурну карту. Представити результат учням класу.

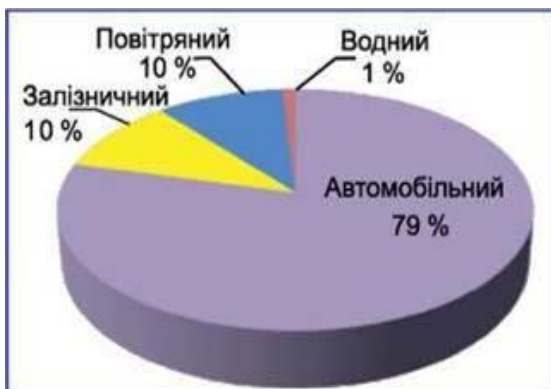
V. Первинна перевірка засвоєння знань. Контроль і самоперевірка.

Учитель проектує на екран діаграми:

Структура світового вантажообігу

Структура світового пасажирообігу

Учні класу працюють самостійно в зошитах.

Завдання: Проаналізуйте структуру світового вантажообігу та пасажирообігу. Зробіть висновки.

Відповіді обговорюються в класі разом з вчителем.

VI. Підбиття підсумків уроку. Рефлексія.

Оцінювання роботи учнів на уроці відбувається за підрахунком біткоїнів. З'ясувати емоційний стан учнів наприкінці уроку можна за допомогою смайлів.

VII. Повідомлення домашнього завдання.

Опрацювати п. 38 (підручник Г.Д. Довгань, А.Г. Стадник)

Творче завдання: Опишіть один найцікавіший (на Ваш погляд) маршрут від свого будинку до своєї країни мрій, використовуючи різні види транспорту.